

En strategi för vårt långsiktiga arbete

Strategin talar om hur vi ska arbeta med våra kunder och deras behov, hur vi använder våra tre verktyg: kunskap, nätverk och finansiering och vilka våra arbetsätt ska vara för att vi ska nå uppsatta mål.

1. Tillväxtverkets uppgifter, vår vision, målbild och verksamhetsidé

Tillväxtverkets huvuduppgifter är att i alla delar av landet främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt samt genomföra strukturfondsprogram.

Tillväxtverket ska enligt 1§ i regeringens instruktion:

1. utveckla och genomföra insatser som främjar entreprenörskap, tillväxt och utveckling i företag, stärkt konkurrenskraft samt förenkling för företag,
2. genomföra insatser som främjar ett aktivt regionalt tillväxtarbete i länen samt i det arbetet utveckla och förbättra förutsättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå, och
3. ansvara för nationell samordning och utveckling av genomförandet av regionalfonden i Sverige inom ramen för den Europeiska sammanhållningspolitiken.

Vår vision är:

Ett Sverige med fler företag som vill, kan och vågar
Med ett Sverige menar vi hela Sverige och regionerna.

Vår målbild är:

Konkurrenskraften i Sveriges näringsliv stärks och regionernas tillväxt ökar
Näringslivets konkurrenskraft byggs upp av konkurrenskraftiga företag som verkar i attraktiva regioner och som utvecklar den svenska ekonomin i takt med förändringarna på globala marknader. Vi ser företagande i denna samhällskontext.

Vår verksamhetsidé uttrycker hur just Tillväxtverket ska bidra till målbilden:

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft

Av detta följer att allt myndigheten gör ska leda till att företagen i Sverige har möjlighet att utvecklas och vara internationellt konkurrenskraftiga.

2. Våra kunder och erbjudande

Företagen är våra kunder

Det är företagen som är våra kunder. Vissa insatser vänder sig direkt till företag eller blivande företagare. Andra syftar till att påverka och utveckla de villkor och strukturer i samhället som omger företagandet.

Vi förstår företagens behov och verkar för goda förutsättningar för företagande och entreprenörskap

Vi arbetar för goda villkor för företagande. De institutionella ramvillkoren ska vara ändamålsenliga och flexibla. Företag i olika delar av näringslivet ska ha tillgång till de produktionsfaktorer de behöver för affärsutveckling och stärkt konkurrenskraft. Attraktiva regionala miljöer ska utvecklas som möjliggör ett näringsliv med höga krav på omvandling och förnyelse.

När fler idéer omsätts till varor och tjänster som når en marknad ökar dynamiken i ekonomin. Entreprenörskap är en nödvändig förutsättning för tillkomsten av innovationer och ekonomisk förnyelse och en viktig uppgift för Tillväxtverket.

Vi förenar ett nationellt perspektiv med regionala behov

Vi har en helhetssyn och ett nationellt ansvar och perspektiv på företagande och entreprenörskap. Tillsammans med ett regionalt fokus som vägleder verksamheten gör det oss viktiga för kunden och till en intressant samarbetspartner för aktörer som arbetar med tillväxt och företagande.

3. Våra verktyg är kunskap, nätverk och finansiering – så använder vi dem

Kunskap, nätverk och finansiering är de verktyg genom vilka vi genomför våra uppdrag. Dessa kan riktas direkt till företag eller till de institutioner och aktörer som omger företag och då särskilt den regionala nivån.

Bred och djup kunskap

Vi ska ha bred kunskap om den samhällsekonomiska utvecklingen och villkoren för företagande i olika delar av näringslivet och i olika delar av landet. Vi ska på djupet sätta oss in i olika branschernas utmaningar i form av regelverk och ramvillkor, marknader, affärsmodeller, teknologier.

Kunskapen ska vi använda till att:

- Påverka och vara till direkt nytta för andra aktörer
- Utveckla vår egen verksamhet

Strategiska nätverk och samordning

Vi behöver strategiskt valda samarbetspartners och nätverk för att i rollen som samordande myndighet bidra till att samhällets resurser utnyttjas effektivt. Vi ska sammanföra nationella myndigheter och organisationer med regionalt och lokalt verksamma aktörer.

Smart använda finansiella resurser

Våra finansiella resurser ska vi rikta till områden:

- Som är prioriterade av vår uppdragsgivare
- Där små insatser kan ha avgörande betydelse när övriga parametrar är likvärdiga
- Där vi ser att det finns behov av omvandling och förnyelse

Vi ska i alla situationer använda skattemedel ansvarsfullt och värna konkurrensneutralitet. Vi ska fungera marknadskompletterande eftersom vi kan ta risker som inte privata projektfinansiärer kan göra.

Vi ska eftersträva nationella anslag som är mindre öronmärkta för att kunna utforma en mer kunskaps- och analysdriven verksamhet baserad på företagets behov och möjligheter.

4. Utmaningar och möjligheter för svenska företag och regioner

Utmaningar och möjligheter ser olika ut och är föränderliga

Förutsättningar skiljer sig åt mellan branscher och regioner. Utmaningar är också föränderliga. Industrikriser och sårbarhet kan snabbt sätta fokus på nya. Utmaningar och möjligheter behöver därför identifieras kontinuerligt.

Företag och regioner möter en intensiv och tilltagande global konkurrens

Sverige blir allt mer en del av ett globalt sammanhang. Företagen ingår i internationella företagskonstellationer och konkurrerar på en global marknad. Internationaliseringen omfattar handel och produktion av varor och tjänster, men även arbetskraftens och kapitalets rörlighet. Takten och intensiteten i skeendet är hög och tilltagande.

Svensk ekonomi är idag internationellt konkurrenskraftig. Samtidigt visar Världsekonomiskt Forums "Global competitiveness report" att Sverige går från sjätte till tionde plats. Sverige får höga värden för affärsklimat och innovationer men sämre för skatter, arbetsmarknad, utbildning och infrastruktur.¹

Nya snabbväxande ekonomier utmanar

Svensk exportandel har fördubblats sedan 1960-talet till 48 procent av BNP, importandelen har ökat från 23 till 42 procent. Varuexporten är mer än dubbelt så stor som tjänsteexporten, men tjänsteexporten växer snabbare. I den ryms bland annat turismen till Sverige som ökar kraftigt. Den totala exporten minskade med cirka 4 procent mellan 2007 och 2013.² Konjunkturinstitutet bedömer att Sverige på sikt förlorar marknadsandelar till framför allt snabbväxande länder utanför OECD-området.

Samhällsutmaningar och omställning innebär affärspotential

Omställningen till en socialt och miljömässigt hållbar ekonomi innebär att efterfrågan på nya lösningar ökar. Befintlig infrastruktur och samhällssystem kommer att behöva ställas om. Entreprenörskap är ett viktigt verktyg för att förverkliga och sprida nya idéer som svarar mot de utmaningar som samhället står inför. Nya affärsmöjligheter skapas.

Svenska företag kan konkurrera med innovation, effektivitet och unik kunskap

Entreprenörskap och innovation är centrala funktioner för ett hållbart näringsliv. Svenska företag är långsiktigt konkurrenskraftiga om de är mer innovativa, mer effektiva och om de har en högre grad av unik och värdefull kunskap än konkurrenterna i andra delar av världen. Samma förutsättningar gäller för konkurrenskraft i näringslivet och svensk ekonomi som helhet.

God förnyelseförmåga i svenska företag är en konkurrensfördel

Företag och näringsliv behöver ständigt omvandlas och förnyas för att möta global konkurrens.

Tekniska framsteg möjliggör nya affärsmodeller och värdekedjor. Nya marknader och affärsidéer växer fram, kompletterar och ersätter varandra. Varje år skapas cirka

¹ The global competitiveness report 2013-14, World economic forum

² SCB

300 000 jobb i Sverige och ungefär lika många försvinner, ett tecken på denna omvandling.

Svenska företags förnyelseförmåga är god. Närmare hälften av de små och medelstora företagen har de tre senaste åren utvecklat och sålt nya eller väsentligt förbättrade varor och/eller tjänster. Det är i huvudsak egna idéer och uppslag som ligger till grund för företagens innovationer.³

Sverige rankas idag främst i innovation inom EU och utgör tillsammans med Danmark, Tyskland och Finland EUs "innovationleaders".⁴ Även i en internationell jämförelse av 142 länder rankas Sverige högt som den näst mest innovativa nationen efter Schweiz.⁵

Mångfald har stor betydelse för förnyelse av näringslivet

Variationsrikedom och mångfald med avseende på till exempel kön, ålder och bakgrund har stor betydelse för näringslivets omvandling och förnyelse. När hela befolkningens kompetens, företagsamhet och erfarenheter tas tillvara skapas goda förutsättningar för att nya lösningar växer fram och introduceras i ekonomin.

Välutbildad arbetskraft behöver matchas mot efterfrågan

Sverige har i internationell jämförelse en välutbildad arbetskraft, 88 procent av den vuxna befolkningen hade 2012 minst gymnasieutbildning, OECD-genomsnittet var 75 procent.⁶ Men det finns en matchningsproblematik. Arbetslösheten är relativt hög samtidigt som företag efterfrågar arbetskraft. Närmare vart fjärde företag upplever tillgången till lämplig arbetskraft som ett stort hinder för företagets utveckling och tillväxt.⁷

Den kommande tioårsperioden sker ett betydande utträde från arbetsmarknaden genom pensionsavgångar. Samtidigt träder ett stort antal personer födda på 1990-talet in. Det kan i det korta perspektivet leda till ytterligare matchningsproblem. De regionala mönstren varierar. Den största bristen på arbetskraft förväntas i mindre orter.⁸

Svensk industritradition är en styrka

En samhällsekonomiskt effektiv strukturomvandling förutsätter att svenskt näringsliv präglas av variationsrikedom. Svensk industri har varit och är alltjämt mycket viktig för svensk ekonomi. Industrin är kund till många av de tjänstenäringsringar som vuxit fram och fungerar också som skola för entreprenörskap och framtida företagare. De 100 största exporterande företagen i Sverige svarade 2013 för 48 procent av exportvärdet. Bland dessa finns många stora tillverkande företag såsom Ericsson, Volvo, SSAB och IKEA.⁹

5. Våra mål

Företagens konkurrenskraft

1. Tillväxtverkets verksamhet ska bidra till hållbar tillväxt och till att svenskt näringsliv genom svenska små och medelstora företag blir konkurrenskraftigt.

³ Företagens villkor och verklighet, Tillväxtverket 2014

⁴ Regional Innovation Scoreboard 2014, EU-kommissionen 2014

⁵ The global innovation index 2013: The local dynamics of innovation. Cornell University, INSEAD & WIPO, 2013

⁶ *Education at a Glance, OECD 2014*

⁷ Företagens villkor och verklighet, Tillväxtverket 2014

⁸ Regionernas arbetskraftsförsörjning – En analys av nuvarande och framtida kompetens- och arbetskraftsförsörjning i Sveriges FA-regioner, Tillväxtanalys 2010

⁹ LargestCompanies – Nordens största företag

Företagens förutsättningar

2. Tillväxtverkets verksamhet ska bidra till att företagens förutsättningar och villkor blir enklare och mer attraktiva.

Företagen i regionen

3. Tillväxtverkets verksamhet ska främja en hållbar regional tillväxt och bidra till att utvecklingskraft i alla delar av landet tas tillvara och utvecklas.

6. Så ska vi arbeta för att nå målen – strategi för vårt arbetssätt

Vi ska fördjupa och använda kunskap om utmaningar för företag och regioner

Vi ska stärka vårt arbete för att utveckla kunskap om svenskt företagsklimat och vilka utmaningar företag i olika delar av näringslivet och olika regioner står inför. Vi ska agera utifrån och sprida den kunskap vi bygger så att företagen långsiktigt stärks och blir konkurrenskraftiga.

Vi ska utveckla samarbeten inom områden som stärker företagen

Vi ska utveckla strategiska samarbeten med de myndigheter och organisationer som vi behöver ha kunskaps- och erfarenhetsutbyte med, och ibland verka genom, för att företagets konkurrenskraft ska stärkas.

Vi ska arbeta tillsammans med regionerna i gemensamma åtaganden

Regionala förutsättningar och behov av insatser för stärkt konkurrenskraft i företagen ska vägleda vår verksamhet. Vi ska arbeta strategiskt tillsammans med regionalt tillväxansvariga aktörer i gemensamma åtaganden som stärker företagen i regionen.

Vi ska öka vårt internationella fokus i arbetet för globalt konkurrenskraftiga företag

Internationaliseringens möjligheter ska alltid finnas med i det vi gör för stärkt konkurrenskraft i företag. Vi behöver förstå nya tillväxtmarknader och konsumtionsmönster, vad som händer i såväl närområdet som globalt och också påverka arbetet med EUs inre marknad.

Vi ska utveckla våra interna samarbeten och arbeta i team

Vi ska använda vår samlade kunskap och erfarenhet mer effektivt och därför arbeta över organisatoriska gränser och i team. Vi ska utveckla nya arbetsmetoder och styrsystem så att vi når vår fulla potential.